COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 4.6.2021
COM(2021) 288 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Orientări referitoare la articolul 17 din Directiva (UE) 2019/790 privind dreptul de autor pe piața unică digitală

I. INTRODUCERE

Articolul 17 alineatul 10) din Directiva privind dreptul de autor pe piața unică digitală (Directiva 2019/790/CE, „Directiva privind piața unică digitală”[1]) impune Comisiei să emită orientări privind aplicarea articolului 17, în special în ceea ce privește cooperarea dintre prestatorii de servicii online de partajare de conținut și titularii de drepturi. Orientările iau în considerare rezultatele dialogurilor cu părțile interesate organizate în cooperare cu statele membre pentru a discuta cele mai bune practici de cooperare între prestatorii de servicii online de partajare de conținut și titularii de drepturi.

În urma unei cereri deschise de exprimare a interesului, Comisia a organizat șase reuniuni de dialog cu părțile interesate în perioada octombrie 2019-februarie 2020. În perioada 27 iulie-10 septembrie 2020 a avut loc o consultare scrisă specifică pentru finalizarea dialogului cu părțile interesate.

Scopul prezentelor orientări este de a sprijini o transpunere corectă și coerentă a articolului 17 în toate statele membre, acordând o atenție deosebită necesității de a crea un echilibru între drepturile fundamentale și utilizarea excepțiilor și a limitărilor, astfel cum se prevede la articolul 17 alineatul (10). Orientările ar putea, de asemenea, să vină în sprijinul actorilor de pe piață în vederea respectării legislațiilor naționale de punere în aplicare a articolului 17.

Cu toate că prezentul document nu este obligatoriu din punct de vedere juridic, acesta a fost adoptat oficial sub forma unei comunicări a Comisiei și îndeplinește mandatul conferit Comisiei de către legiuitorul Uniunii în temeiul articolului 17 alineatul (10). Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-401/19[2] va avea implicații pentru punerea în aplicare de către statele membre a articolului 17 și pentru orientări. Este posibil ca orientările să trebuiască să fie revizuite ca urmare a acestei hotărâri.

II. ARTICOLUL 17 – UN REGIM SPECIFIC DE AUTORIZARE ȘI RĂSPUNDERE PENTRU DREPTUL DE AUTOR

Articolul 17 prevede un regim specific de autorizare și răspundere pentru dreptul de autor și drepturile conexe („dreptul de autor”) care se aplică anumitor prestatori de servicii ale societății informaționale definiți ca prestatori de servicii online de partajare de conținut la articolul 2 punctul 6 din directivă. În temeiul cadrului juridic aplicat anterior[3], răspunderea în ceea ce privește dreptul de autor a acestor prestatori de servicii pentru actele utilizatorilor lor era neclară. Articolul 17 oferă securitate juridică pentru a stabili dacă prestatorii de servicii online de partajare de conținut sunt implicați în acte relevante care fac obiectul dreptului de autor în legătură cu actele utilizatorilor lor, precum și securitate juridică pentru utilizatori.

[1] Directiva privind piața unică digitală se adresează statelor membre care au obligația de a o transpune până la 7 iunie 2021.
[2] Polonia/Parlamentul și Consiliul.
[3] A se vedea articolul 3 din Directiva 2001/29/CE și articolul 14 din Directiva 2000/31/CE.

Articolul 17 urmărește să promoveze dezvoltarea pieței de acordare a licențelor între titularii de drepturi și prestatorii de servicii online de partajare de conținut. În acest scop, articolul 17 creează un temei juridic pentru ca titularii de drepturi să autorizeze utilizarea operelor lor atunci când sunt încărcate de către utilizatorii prestatorilor de servicii online de partajare de conținut, sporind astfel posibilitățile acestora de acordare a licențelor și de remunerare. Acesta introduce, de asemenea, garanții pentru utilizatorii care își încarcă conținutul, care poate include conținut de la terți și care este protejat prin dreptul de autor și drepturi conexe.

La articolul 17 alineatele (1) și (2) se prevede că prestatorii de servicii online de partajare de conținut realizează un act relevant de „comunicare publică" atunci când acordă publicului acces la opere protejate prin drept de autor, încărcate de către utilizatorii lor și, prin urmare, trebuie să obțină o autorizație din partea titularilor de drepturi relevanți. În acest caz, articolul 17 alineatul (3) prevede că, atunci când prestatorii de servicii realizează un act de comunicare publică în temeiul prezentelor dispoziții, limitarea răspunderii prevăzute la articolul 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE[4] nu se aplică.

Articolul 17 este o *lex specialis* în raport cu articolul 3 din Directiva 2001/29/CE și cu articolul 14 din Directiva 2000/31/CE. Acesta nu introduce un drept nou în dreptul Uniunii privind drepturile de autor. Dimpotrivă, acesta reglementează pe deplin și în mod specific actul de „comunicare publică" în circumstanțele limitate care intră sub incidența acestei dispoziții „în sensul prezentei directive". Acest lucru este confirmat de considerentele 64 și 65. Considerentul 64 prevede că articolul 17 nu afectează conceptul de comunicare publică sau de punere la dispoziția publicului în alte cazuri, în temeiul dreptului Uniunii[5], și nici nu afectează posibila aplicare a articolului 3 alineatele (1) și (2) din Directiva 2001/29/CE în cazul altor prestatori de servicii care utilizează conținut protejat prin drept de autor. Considerentul 65 prevede că, deși articolul 14 din Directiva 2000/31/CE nu se aplică răspunderii prevăzute la articolul 17, nu ar trebui să afecteze aplicarea articolului 14 în cazul unor astfel de prestatori de servicii pentru scopuri care nu intră în domeniul de aplicare al directivei. Ca urmare a statutului de *lex specialis* a articolului 17, statele membre ar trebui să pună în aplicare în mod specific această dispoziție, evitând să se bazeze pur și simplu pe transpunerea în legislația națională a articolului 3 din Directiva 2001/29/CE.

În cazul în care nu se acordă o autorizație în temeiul articolului 17 alineatele (1) și (2), articolul 17 alineatul (4) prevede un regim specific care permite prestatorilor de servicii online de partajare de conținut să evite răspunderea, în anumite condiții, pentru actul de comunicare publică în sensul articolului 17 alineatul (1). Astfel cum se menționează în considerentul 66, acest regim specific ia în considerare faptul că prestatorii de servicii online

[4] În conformitate cu propunerea Comisiei de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind o piață unică pentru serviciile digitale (Actul legislativ privind serviciile digitale) și de modificare a Directivei 2000/31/CE, COM (2020) 825 final, articolul 14 din Directiva 2000/31/CE se înlocuiește cu articolul 5 din regulamentul respectiv. În conformitate cu articolul 1 alineatul (5) litera (c) și cu considerentul 11 din propunerea de act legislativ privind serviciile digitale, regulamentul se aplică *fără a aduce atingere dreptului Uniunii privind dreptul de autor și drepturile conexe, care stabilește norme și proceduri specifice care nu ar trebui să fie afectate*.

[5] A se vedea, prin analogie, C-114/15, punctul 29.

de partajare de conținut oferă acces la un conținut care nu este încărcat de aceștia, ci de utilizatorii lor.

Aceste condiții specifice trebuie introduse în mod explicit în dreptul intern. Articolul 17 alineatul (5) prevede că evaluarea respectării de către prestatorii de servicii online de partajare de conținut a condițiilor prevăzute la articolul 17 alineatul (4) trebuie efectuată în lumina principiului proporționalității. Articolul 17 alineatul (6) prevede, de asemenea, un regim de răspundere diferit pentru noii prestatori de servicii, în anumite condiții.

Articolul 17 alineatele (7), (8) și (9) stabilesc norme generale, care trebuie, de asemenea, să fie transpuse în mod explicit în dreptul intern. Articolul 17 alineatele (7), (8) și (9) sunt formulate ca obligații de rezultat. Prin urmare, statele membre ar trebui să se asigure că aceste obligații prevalează în legislația lor națională de punere în aplicare în caz de conflict cu dispozițiile prevăzute în altă parte la articolul 17 și, în special, la articolul 17 alineatul (4).

Articolul 17 alineatul (7) prevede că, atunci când prestatorii de servicii online de partajare de conținut cooperează cu titularii de drepturi în temeiul articolului 17 alineatul (4), pentru a evita conținutul neautorizat, o astfel de cooperare nu conduce la indisponibilitatea operelor și a altor obiecte protejate încărcate de utilizatori, care nu încalcă dreptul de autor și drepturile conexe.

Articolul 17 alineatul (8) prevede că aplicarea articolului 17 nu trebuie să conducă la nicio obligație generală de supraveghere. Articolul 17 alineatul (9) prevede, printre altele, că directiva nu afectează în niciun fel utilizările legitime, cum ar fi utilizările în temeiul excepțiilor sau limitărilor prevăzute în dreptul Uniunii, și nu conduce la nicio identificare a utilizatorilor individuali și nici la prelucrarea datelor cu caracter personal, cu excepția cazului în aceasta se realizează în conformitate cu Directiva 2002/58/CE și Regulamentul (UE) 2016/679. Considerentul 85 prevede, de asemenea, că orice prelucrare a datelor cu caracter personal ar trebui să se realizeze cu respectarea drepturilor fundamentale, inclusiv dreptul la respectarea vieții private și de familie și dreptul la protecția datelor cu caracter personal și trebuie să fie conformă cu Directiva 2002/58/CE și cu Regulamentul (UE) 2016/679. Atunci când pun în aplicare articolul 17, statele membre trebuie să respecte acquis-ul Uniunii în materie de protecție a datelor, în special în ceea ce privește posibilele măsuri tehnologice luate de prestatorii de servicii în cooperare cu titularii de drepturi în temeiul articolului 17 alineatul (4) și în cadrul unui mecanism de soluționare a plângerilor și a căilor de atac pentru utilizatori, prevăzut la articolul 17 alineatul (9). Statele membre ar trebui să asigure aplicarea corectă a acestor norme atunci când transpun articolul 17.

III. PRESTATORII DE SERVICII CARE INTRĂ SUB INCIDENȚA ARTICOLULUI 17: ARTICOLUL 2 PUNCTUL 6

Articolul 17 se aplică prestatorilor de servicii online de partajare de conținut, astfel cum sunt definiți la articolul 2 punctul 6 primul paragraf din directivă. Un prestator de servicii online de partajare de conținut este definit ca fiind „un prestator al unui serviciu al societății informaționale, al cărui scop principal sau unul dintre scopurile principale este de a stoca și

de a oferi publicului acces la un volum semnificativ de opere protejate prin drept de autor sau de alte obiecte protejate încărcate de către utilizatorii săi, pe care le organizează și le promovează în scop lucrativ".

Articolul 2 punctul 6 al doilea paragraf stabilește o listă neexhaustivă a serviciilor și/sau a prestatorilor de servicii care nu sunt prestatori de servicii online de partajare de conținut în sensul directivei și, prin urmare, sunt excluși din domeniul de aplicare al articolului 17. Aceste servicii excluse sunt: „enciclopediile online fără scop lucrativ", „arhivele educaționale sau științifice fără scop lucrativ", „platformele de elaborare și de partajare de softuri cu sursă deschisă", „prestatorii de servicii de comunicații electronice definite în Directiva (UE) 2018/1972", „piețele online", „serviciile cloud destinate întreprinderilor" și „serviciile cloud care le permit utilizatorilor să încarce conținuturi pentru propriul uz".

Pentru a asigura securitatea juridică, statele membre ar trebui să prevadă în mod explicit în legislația lor națională de punere în aplicare definiția integrală a „prestatorului de servicii online de partajare de conținut" de la articolul 2 punctul 6 primul paragraf și să excludă în mod explicit prestatorii de servicii enumerați la articolul 2 punctul 6 al doilea paragraf, precizând, în același timp, în lumina considerentului 62, că această listă a prestatorilor de servicii excluși nu este exhaustivă. Statele membre nu au libertatea nici să extindă domeniul de aplicare al definiției, nici să îl reducă.

În plus, pentru a simplifica interpretarea, statelor membre li se recomandă să transpună și să aplice diferitele elemente ale definiției în lumina considerentelor 61, 62 și 63, care oferă clarificări importante cu privire la tipurile de prestatori de servicii incluși sau excluși. Astfel cum se explică în considerentul 62, articolul 17 îi vizează pe prestatorii de servicii online care joacă un rol important pe piața conținutului online, concurând cu alți prestatori de servicii online de conținut, cum ar fi prestatorii de servicii de streaming online audio și video, destinate aceluiași public. Considerentul 62 prevede, de asemenea, că prestatorii de servicii al căror scop principal este să participe la piraterie sau să o faciliteze nu ar trebui să beneficieze de mecanismul de scutire de răspundere prevăzut la articolul 17[6].

Statele membre ar trebui, de asemenea, să țină seama de faptul că în considerentul 63 se prevede că este necesară o evaluare de la caz la caz pentru a stabili prestatorii de servicii online care se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 17.

Pentru a se încadra în definiția „prestatorului unui serviciu online de partajare de conținut" și în domeniul de aplicare al regimului prevăzut la articolul 17, un prestator de servicii trebuie să îndeplinească cumulativ toate cerințele din definiție:

- să fie un serviciu al societății informaționale, astfel cum este definit la articolul 1 alineatul (1) litera (b) din Directiva (UE) 2015/1535[7];
- să aibă ca scop principal sau unul dintre scopurile principale:

[6] Mai multe părți interesate au subliniat că este important ca aceste elemente prevăzute în considerentul 62 să fie transpuse de către statele membre în dreptul intern.

[7] Un serviciu al societății informaționale este definit ca *orice serviciu prestat în mod normal în schimbul unei remunerații, la distanță, prin mijloace electronice și la solicitarea individuală a beneficiarului serviciului.*

- să stocheze și să ofere publicului acces la
- un volum semnificativ de opere protejate prin drept de autor sau de alte obiecte protejate
- încărcate de către utilizatorii săi,
- pe care le organizează și le promovează în scop lucrativ.

„Scopul principal" sau „unul dintre scopurile principale" ale serviciului societății informaționale ar trebui înțeles ca fiind funcția sau rolul principal(ă) sau preponderent(ă) [sau una (unul) dintre funcțiile (rolurile) principale sau preponderente] ale prestatorului de servicii[8]. Evaluarea „scopului principal sau a unuia dintre scopurile principale" ar trebui să fie neutră din punctul de vedere al tehnologiei și al modelului de afaceri pentru a fi adaptată exigențelor viitorului.

Prestatorul de servicii trebuie „să stocheze și să ofere publicului acces" la conținutul stocat. Conceptul de „stocare" se referă la stocarea conținutului care este mai mult decât temporară, iar „a oferi publicului acces" se referă la accesul la conținutul stocat acordat publicului.

În ceea ce privește sintagma „cantitatea mare", directiva nu prevede nicio cuantificare a acestui concept. Statele membre ar trebui să se abțină de la cuantificarea „cantității mari" în dreptul lor intern pentru a evita fragmentarea juridică generată de un domeniu de aplicare potențial diferit al reglementărilor din punctul de vedere al prestatorilor de servicii vizați în diferitele state membre. Astfel cum se explică în considerentul 63, evaluarea cu scopul de a stabili dacă un prestator de servicii stochează și oferă publicului acces la *o cantitate mare* de opere protejate prin drept de autor sau la alte obiecte protejate încărcate de către utilizatorii lor, trebuie efectuată *de la caz la caz, luând în considerare o combinație de elemente, cum ar fi publicul prestatorului de servicii și numărul de fișiere încărcate de utilizatori în general*. Prin urmare, nu ar fi suficient să se ia în considerare doar unul dintre elementele menționate pentru a include un serviciu al societății informaționale în domeniul de aplicare al articolului 17.

În final, pentru a se încadra în definiție, serviciul societății informaționale trebuie „să organizeze și să promoveze conținutul încărcat de către utilizatori *în scop lucrativ*". Considerentul 63 prevede faptul că profitul obținut de pe urma conținutului încărcat poate fi obținut, fie direct, fie indirect, prin organizarea și promovarea conținutului respectiv, pentru a atrage un public mai larg, inclusiv prin clasificarea acestuia și prin utilizarea unei promovări direcționate în cadrul acestuia. Scopul lucrativ nu ar trebui considerat ca fiind de la sine înțeles prin simplul fapt că serviciul este un operator economic sau pe baza formei sale juridice. Scopul lucrativ trebuie să fie corelat cu profiturile obținute prin organizarea și promovarea conținutului încărcat de utilizatori într-un mod care să atragă un public mai larg, de exemplu, dar nu exclusiv, prin publicarea de anunțuri publicitare lângă conținutul încărcat de utilizatorii lor. Simplul fapt de a încasa o taxă de la utilizatori pentru a acoperi costurile de

[8] De exemplu, astfel cum se explică în considerentul 63, piețele online pot oferi acces la o cantitate mare de conținut protejat prin drept de autor, însă aceasta nu este principala lor activitate, și anume comerțul online cu amănuntul.

exploatare aferente găzduirii conținutului lor sau[9] de a solicita donații din partea publicului nu ar trebui considerat ca fiind un indiciu al scopului lucrativ[10]. Astfel cum se explică în considerentul 62, prestatorii de servicii care nu au ca scop principal să le permită utilizatorilor să încarce și să partajeze o cantitate mare de conținut protejat prin drept de autor, cu scopul de a obține profit de pe urma acestor activități, nu fac obiectul definiției. În cazul în care prestatorul unui serviciu al societății informaționale prestează mai multe servicii, ar trebui să se acorde atenție ca fiecare serviciu să fie luat în considerare separat pentru a stabili prestatorii de servicii care intră sau care nu intră sub incidența articolului 17.

IV. ARTICOLUL 17 alineatele (1) și (2): AUTORIZAȚII

(i) Modele de autorizații în temeiul articolului 17 alineatul (1)

Prestatorii de servicii online de partajare de conținut trebuie să obțină o autorizație pentru actul specific de comunicare publică sau de punere la dispoziția publicului prevăzut la articolul 17 alineatul (1). Termenul „autorizație" nu este definit în directivă și ar trebui interpretat în lumina scopului și a obiectivului prevăzute la articolul 17. Articolul 17 alineatul (1) nu prevede modul în care autorizațiile pot fi obținute de la titularii de drepturi. Într-adevăr, atât textul de la articolul 17 alineatul (1), cât și considerentul 64 corespunzător sunt redactate într-un mod deschis și se referă la „autorizație [...]*inclusiv [prin intermediul] unui contract de licență*". Statele membre pot prevedea diferite modele de autorizații pentru a „promova dezvoltarea pieței de acordare a licențelor", care este unul dintre obiectivele principale prevăzute la articolul 17.

Actele de comunicare publică și de punere la dispoziție a conținutului prevăzute la articolul 17 alineatul (1) ar trebui înțelese ca incluzând și reproducerile necesare pentru efectuarea acestor acte. Statele membre nu ar trebui să prevadă obligația prestatorilor de servicii online de partajare de conținut de a obține o autorizație pentru reproducerile efectuate în contextul articolului 17.

Statele membre ar trebui, de asemenea, să mențină posibilitatea ca titularii de drepturi să nu acorde o autorizație prestatorilor de servicii online de partajare de conținut, astfel cum se subliniază în considerentul 61, conform căruia „întrucât libertatea contractuală nu ar trebui afectată […] titularii de drepturi nu ar trebui să fie obligați să acorde autorizații sau să încheie acorduri de licență"[11].

În anumite cazuri, titularii de drepturi pot, de exemplu, să autorizeze utilizarea conținutului lor pentru anumite servicii în schimbul unor date sau al unor activități promoționale. O

[9] Acesta poate fi cazul arhivelor de cercetare.

[10] Mai multe organizații care reprezintă utilizatorii au subliniat necesitatea unor clarificări suplimentare cu privire la acest aspect.

[11] Regimul specific de răspundere aplicabil în temeiul articolului 17 alineatul (4) atunci când nu se acordă nicio autorizație este descris în detaliu în secțiunea III.1 de mai jos.

autorizație poate fi acordată, de asemenea, gratuit, în baza unei licențe Creative Commons, sau poate fi acordată atunci când titularii de drepturi încarcă sau partajează propriul conținut prin intermediul serviciilor online de partajare de conținut.

Statele membre sunt, de asemenea, încurajate să mențină sau să instituie mecanisme voluntare pentru a facilita acordurile dintre titularii de drepturi și prestatorii de servicii. De exemplu, ar putea fi avute în vedere mecanisme de mediere voluntare în cazuri sau sectoare specifice pentru a sprijini părțile care doresc să ajungă la un acord, dar care se confruntă cu dificultăți în cadrul negocierilor.

Statele membre se pot baza pe soluții individuale și voluntare de acordare de licențe colective. De exemplu, discuțiile cu părțile interesate au indicat că, în prezent, în sectorul muzical, anumiți titulari de drepturi, cum ar fi casele de discuri, pentru propriile drepturi și în cazul în care dețin drepturile artiștilor interpreți sau executanți și ale editorilor de muzică care dețin drepturile autorilor (compozitorilor), acordă, în general, licențe în mod direct pentru drepturile lor. Drepturile de autor rămase sunt gestionate în principal de organisme de gestiune colectivă. Acordarea de licențe colective este, de asemenea, utilizată pe scară largă în sectorul artelor vizuale (cu excepția fotografiilor), dar este puțin utilizată în sectorul filmului, unde producătorii de film acordă, de obicei, licențe în mod direct. În cazul în care titularii de drepturi au mandatat organisme de gestiune colectivă să le gestioneze drepturile, respectivele organisme pot încheia acorduri de licență cu prestatorii de servicii online de partajare de conținut pentru repertoriul pe care îl reprezintă, în conformitate cu normele definite în Directiva 2014/26/UE. Acordarea de licențe colective poate facilita astfel obținerea de autorizații de la o gamă largă de titulari de drepturi.

Licențele colective cu efect extins ar putea fi luate în considerare în cazuri specifice și pentru sectoare specifice, cu condiția ca acestea să respecte toate condițiile prevăzute în dreptul UE, în special la articolul 12 din directivă. Aceste sisteme ar putea fi aplicate în special în cazurile în care este deosebit de dificil să se identifice toți titularii de drepturi și în cazul în care costurile de tranzacționare pentru obținerea drepturilor individuale sunt prohibitive (considerentul 45). În cazul în care statele membre doresc să permită utilizarea licențelor colective cu efect extins în contextul articolului 17, acestea vor trebui să transpună articolul 12 din directivă, care prevede o serie de garanții pentru utilizarea licențelor colective cu efect extins. Sistemele de licențe colective cu efect extins, care pot fi introduse la nivel național pentru utilizările prevăzute la articolul 17, vor acoperi numai utilizările naționale[12].

(ii) Autorizații care se referă la utilizatori

Statele membre ar trebui să pună în aplicare în mod explicit în dreptul intern articolul 17 alineatul (2) în temeiul căruia o autorizație acordată prestatorilor de servicii online de partajare de conținut ar trebui să acopere, de asemenea, actele realizate de (i) utilizatorii care

[12] În conformitate cu articolul 12 alineatul (6), Comisia va prezenta un raport privind utilizarea licențelor colective cu efect extins în cursul anului 2021.

nu acționează în exercitarea unei activități comerciale sau (ii) utilizatorii a căror activitate nu generează venituri semnificative. Scopul acestei dispoziții este de a asigura securitatea juridică pentru cât mai mulți utilizatori atunci când aceștia încarcă conținut protejat prin drept de autor.

În temeiul acestei dispoziții, autorizațiile acordate prestatorilor de servicii ar trebui să acopere actele care se încadrează în domeniul de aplicare material al autorizației și care sunt efectuate de utilizatori care se încadrează într-una dintre aceste două categorii (nu acționează în exercitarea unei activități comerciale *sau* activitatea lor nu generează venituri semnificative). Prima situație ar putea acoperi partajarea de conținut fără scop lucrativ, cum ar fi încărcarea de materiale video destinate vizionării la domiciliu care includ muzica pe fundal. A doua situație ar putea acoperi, de exemplu, utilizatorii care încarcă tutoriale care includ muzică sau imagini și care generează venituri limitate provenite din publicitate. Este suficient ca un utilizator să îndeplinească oricare dintre aceste condiții pentru a fi acoperit de autorizație. Pe de altă parte, utilizatorii care acționează în exercitarea unei activități comerciale și/sau a căror activitate generează venituri semnificative în urma conținutului pe care îl încarcă nu s-ar încadra în domeniul de aplicare al autorizației sau nu ar fi acoperiți de aceasta (cu excepția cazului în care părțile au convenit în mod explicit să acopere acești utilizatori prin contract).

Statele membre nu ar trebui să stabilească praguri cantitative atunci când pun în aplicare conceptul de „venituri semnificative”. Acest concept ar trebui analizat de la caz la caz, în funcție de toate circumstanțele activității utilizatorului în cauză.

Statele membre ar trebui să pună în aplicare noțiunea de autorizație prevăzută la articolul 17 alineatul (2) în lumina considerentului 69, conform căruia prestatorii de servicii online de partajare de conținut nu trebuie să obțină o autorizație separată atunci când titularii de drepturi au autorizat în mod explicit utilizatorii să încarce conținut specific. În aceste cazuri, actul de comunicare publică și actul de punere la dispoziție au fost deja autorizate, fiind incluse în domeniul de aplicare al autorizației acordate utilizatorilor. Titularii de drepturi ar putea fi încurajați să furnizeze informații prestatorilor de servicii cu privire la autorizațiile separate pe care le-au acordat. Considerentul 69 prevede, de asemenea, că nu se aplică nicio prezumție în favoarea prestatorilor de servicii online de partajare de conținut cum că utilizatorii au obținut în toate cazurile toate autorizațiile necesare pentru conținutul pe care îl încarcă.

Pentru a spori securitatea juridică, statele membre ar putea încuraja atât prestatorii de servicii online de partajare de conținut, cât și titularii de drepturi să furnizeze utilizatorilor informații cu privire la conținutul acoperit de autorizațiile titularilor de drepturi, lăsând la latitudinea tuturor celor interesați să decidă modul optim de a face cunoscută existența unei autorizații. O astfel de transparență ar putea contribui la evitarea riscului de blocare a utilizărilor legitime (a se vedea secțiunea VI).

V. ARTICOLUL 17 ALINEATUL (4) – UN MECANISM SPECIFIC DE RĂSPUNDERE ÎN ABSENȚA UNEI AUTORIZAȚII

Mecanismul specific de răspundere prevăzut la articolul 17 alineatul (4) se aplică numai în absența unei autorizații pentru actele de comunicare publică efectuate de prestatorii de servicii online de partajare de conținut în legătură cu actele utilizatorilor lor în sensul articolului 17 alineatul (1). În consecință, cu cât autorizațiile acordate în temeiul articolului 17 alineatele (1) și (2) sunt mai numeroase, cu atât se va recurge mai rar la mecanismul prevăzut la articolul 17 alineatul (4).

Articolul 17 alineatul (4) prevede trei condiții cumulative pe care prestatorii de servicii le pot invoca drept mijloc de apărare împotriva răspunderii. Aceştia trebuie să demonstreze că (a) au depus cele mai bune eforturi pentru a obține o autorizație; (b) au depus, în conformitate cu cele mai ridicate standarde de diligență profesională din domeniu, cele mai bune eforturi pentru a asigura indisponibilitatea operelor și a obiectelor protejate specifice în privința cărora titularii de drepturi au oferit prestatorilor de servicii informații relevante și necesare; și (c) au acționat cu promptitudine, la primirea unei notificări suficient de justificate din partea titularilor de drepturi, pentru a opri accesul la conținut sau pentru a-l elimina de pe site-urile lor, și au depus cele mai bune eforturi pentru a preveni viitoare încărcări ale operelor notificate.

Articolul 17 alineatul (4) face obiectul principiului proporționalității prevăzut la articolul 17 alineatul (5), care prevede că pot fi luate în considerare, printre altele, următoarele elemente:

(a) tipul, audiența și dimensiunea serviciului și categoria de opere sau alte obiecte protejate încărcate de utilizatorii serviciului; și
(b) disponibilitatea unor mijloace adecvate și eficiente și costurile acestora pentru prestatorii de servicii.

Sintagma „cele mai bune eforturi” nu este definită și nu se face nicio trimitere la dreptul intern; prin urmare, este o noțiune autonomă a dreptului UE și ar trebui să fie transpusă de statele membre în conformitate cu prezentele orientări și interpretată în lumina scopului și a obiectivelor prevăzute la articolul 17, precum și a textului întregului articol.

Statele membre ar trebui să se asigure că principiul proporționalității, prevăzut la articolul 17 alineatul (5), este luat în considerare atunci când se evaluează dacă un prestator de servicii online de partajare de conținut a depus cele mai bune eforturi în temeiul articolului 17 alineatul (4) literele (a) și (b) și dacă a respectat dispozițiile de la articolul 17 alineatul (4) litera (c). Acest lucru este relevant în special pentru a proteja libertatea prestatorilor de servicii de a desfășura o activitate comercială.

Statele membre ar trebui, de asemenea, să aibă în vedere faptul că articolul 17 alineatul (4) face obiectul obligațiilor prevăzute la articolul 17 alineatul (7) pentru a se asigura că utilizările legitime nu sunt afectate de cooperarea prestatorilor de servicii cu titularii de drepturi și la articolul 17 alineatul (8), conform căruia articolul 17 nu ar trebui transpus sau aplicat într-un mod care să conducă la impunerea vreunei obligații generale de supraveghere.

Articolul 17 alineatul (4) face, de asemenea, obiectul obligației generale prevăzute la articolul 17 alineatul (9), conform căruia directiva nu afectează în niciun fel utilizările legitime. Secțiunea IV conține indicații privind modul în care ar putea fi depuse în practică cele mai bune eforturi.

1. DEPUNEREA CELOR MAI BUNE EFORTURI PENTRU OBȚINEREA UNEI AUTORIZAȚII [ARTICOLUL 17 ALINEATUL (4) LITERA (a)]

Prima condiție prevăzută la articolul 17 alineatul (4) litera (a) este ca prestatorii de servicii să fie răspunzători pentru actele neautorizate de comunicare publică, inclusiv pentru actele de punere la dispoziția publicului a conținutului protejat prin drept de autor și prin drepturi conexe, cu excepția cazului în care demonstrează că au depus cele mai bune eforturi pentru a obține o autorizație.

Acțiunile desfășurate de prestatorii de servicii pentru a căuta și/sau pentru a colabora cu titularii de drepturi trebuie să fie evaluate de la caz la caz pentru a stabili dacă prin aceste acțiuni s-au depus cele mai bune eforturi pentru a se obține o autorizație. De exemplu, ar trebui luate în considerare elemente precum practicile specifice pieței din diferite sectoare (de exemplu, dacă gestiunea colectivă este sau nu o practică larg răspândită) sau măsurile pe care statele membre le-ar fi putut lua pentru a facilita autorizațiile, de exemplu mecanismele de mediere voluntare.

Pentru a demonstra că au depus cele mai bune eforturi, prestatorii de servicii ar trebui, cel puțin, să colaboreze în mod proactiv cu titularii de drepturi care pot fi identificați și localizați cu ușurință, în special cu cei care reprezintă un catalog amplu de opere sau alte obiecte protejate. În special, contactarea proactivă a organismelor de gestiune colectivă care acționează în conformitate cu Directiva 2014/26/UE pentru a obține o autorizație ar trebui considerată o cerință minimă pentru toți prestatorii de servicii online de partajare de conținut.

În același timp, în conformitate cu principiul proporționalității și având în vedere volumul și varietatea conținutului încărcat de utilizatori, nu ar trebui să se aștepte ca prestatorii de servicii să caute în mod proactiv titulari de drepturi care nu pot fi ușor de identificat după niciun standard rezonabil. Pentru a facilita identificarea titularilor de drepturi și acordarea autorizațiilor, statele membre pot încuraja crearea de registre ale titularilor de drepturi care ar putea fi consultate, dacă este cazul, de către prestatorii de servicii online de partajare de conținut, în conformitate cu normele privind protecția datelor.

Eforturile de a contacta titularii de drepturi pentru a obține autorizațiile necesare ar trebui evaluate de la caz la caz, luând în considerare în special dimensiunea și audiența serviciului și diferitele tipuri de conținut pe care acesta le pune la dispoziție, inclusiv situațiile specifice în care anumite tipuri de conținut pot apărea rar în cadrul serviciului. Este de așteptat ca prestatorii mari de servicii cu o audiență mare în mai multe state membre sau în toate statele membre să se adreseze unui număr mare de titulari de drepturi pentru a obține autorizații, pe când prestatorii de servicii mai mici cu un public limitat sau național s-ar putea să contacteze în mod proactiv numai organismele de gestiune colectivă relevante și, eventual, un număr redus de titulari de drepturi ușor de identificat. Acești prestatori de servicii mai mici ar trebui

să se asigure că pot fi contactați cu ușurință de alți titulari de drepturi, de exemplu prin furnizarea unor date de contact clare sau a unor instrumente ad-hoc pe site-urile lor. Aceştia ar avea obligația să colaboreze cu toți titularii de drepturi care îi contactează pentru a le oferi o licență.

Articolul 17 alineatul (6) prevede un regim special de răspundere pentru noii prestatori de servicii online de partajare de conținut cu o cifră de afaceri anuală mai mică de 10 milioane EUR (a se vedea secțiunea IV). Cu toate acestea, respectivii prestatori de servicii online de partajare de conținut sunt totuși obligați să depună cele mai bune eforturi pentru a obține o autorizație în conformitate cu articolul 17 alineatul (4) litera (a). Prin urmare, o evaluare de la caz la caz este esențială pentru a se asigura că această obligație impusă întreprinderilor nou-înființate nu creează o sarcină disproporționată pentru acestea.

Atunci când un prestator de servicii contactează un titular de drepturi, dar acesta refuză să se angajeze în negocieri pentru a acorda o autorizație pentru conținutul său ori respinge ofertele rezonabile făcute cu bună-credință, ar trebui să se considere că prestatorul de servicii a respectat obligația de a depune cele mai bune eforturi în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (a). Cu toate acestea, pentru a nu fi răspunzător în cazul în care conținutul neautorizat este disponibil în cadrul serviciului său, prestatorul de servicii ar trebui să depună cele mai bune eforturi în sensul articolului 17 alineatul (4) literele (b) și (c).

Prestatorii de servicii online de partajare de conținut ar trebui să colaboreze cu titularii de drepturi care doresc să ofere o autorizație pentru conținutul lor, indiferent dacă tipul lor de conținut (de exemplu, muzică, conținut audiovizual, imagini, text) este predominant sau este mai puțin frecvent pe site-ul prestatorului de servicii în cauză (de exemplu, imagini sau text pentru o platformă de partajare de materiale video).

Cu toate acestea, în conformitate cu principiul proporționalității, cantitatea și tipul conținutului, inclusiv dacă acesta este sau nu predominant pe site-ul prestatorului de servicii, ar trebui luate în considerare atunci când se evaluează dacă au fost depuse cele mai bune eforturi pentru a obține o autorizație.

În lumina considerentului 61, atunci când se negociază acorduri de licență, acestea ar trebui să fie echitabile și să mențină un echilibru rezonabil între cele două părți. Titularii de drepturi și prestatorii de servicii online de partajare de conținut ar trebui să urmărească încheierea unui acord cât mai rapid posibil. Considerentul 61 prevede, de asemenea, că titularii de drepturi ar trebui să primească o remunerație adecvată pentru utilizarea operelor lor sau a altor obiecte protejate.

Prin urmare, sintagma „cele mai bune eforturi” ar trebui să acopere, de asemenea, eforturile depuse de prestatorii de servicii online de partajare de conținut, în cooperare cu titularii de drepturi, pentru a purta negocieri cu bună-credință și pentru a încheia acorduri de licență echitabile. În acest scop, prestatorii de servicii ar trebui să fie transparenți față de titularii de drepturi în ceea ce privește criteriile pe care intenționează să le utilizeze pentru a identifica și a remunera conținutul care face obiectul acordului, în special atunci când prestatorii de servicii utilizează o tehnologie de recunoaștere a conținutului pentru a raporta utilizările

acestuia care fac obiectul licențelor, și să ajungă la un acord cu titularii de drepturi, în măsura posibilului.

Se poate considera că prestatorii de servicii care refuză să încheie un acord de licență în condiții echitabile care menține un echilibru rezonabil între părți nu au depus cele mai bune eforturi pentru a obține o autorizație. Pe de altă parte, prestatorii de servicii nu ar trebui să fie obligați să accepte oferte de încheiere a unor contracte care nu prevăd condiții echitabile și care nu mențin un echilibru între părți. Condițiile echitabile și echilibrul rezonabil între părți se vor stabili de la caz la caz.

Negocierile privind acordarea de licențe pentru drepturi cu organismele de gestiune colectivă sunt supuse obligațiilor prevăzute la articolul 16 din Directiva 2014/26/UE, inclusiv necesității de a purta negocieri cu bună-credință și de a aplica tarife stabilite pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii[13].

2. „DEPUNEREA CELOR MAI BUNE EFORTURI" PENTRU A ASIGURA INDISPONIBILITATEA CONȚINUTULUI PROTEJAT SPECIFIC [ARTICOLUL 17 ALINEATUL (4) LITERA (b)]

A doua condiție prevăzută la articolul 17 alineatul (4) este aceea că, în absența unei autorizații, prestatorii de servicii online de partajare de conținut ar trebui să fie răspunzători pentru actele de comunicare publică, inclusiv pentru actele de punere la dispoziția publicului, ale utilizatorilor lor, cu excepția cazului în care demonstrează că au depus, în conformitate cu cele mai ridicate standarde de diligență profesională din domeniu, cele mai bune eforturi pentru a asigura indisponibilitatea operelor și a altor obiecte protejate specifice în privința cărora titularii de drepturi au oferit prestatorilor de servicii informații relevante și necesare („informațiile relevante și necesare").

Atunci când transpun articolul 17 alineatul (4) litera (b) în dreptul intern, statele membre ar trebui să aibă în vedere faptul că acesta face obiectul principiului proporționalității prevăzut la articolul 17 alineatul (5).

În conformitate cu articolul 17 alineatul (4) litera (b), se depun cele mai bune eforturi doar pentru a asigura indisponibilitatea operelor și a altor obiecte protejate specifice în privința cărora titularii de drepturi au oferit prestatorilor de servicii „informațiile relevante și necesare". În considerentul 66 se menționează că, în cazul în care titularii de drepturi nu oferă informații care îndeplinesc cerințele prevăzute la articolul 17 alineatul (4), prestatorii de servicii online de partajare de conținut nu sunt răspunzători pentru încărcările neautorizate. În absența acestor informații, prestatorii de servicii online de partajare de conținut nu pot acționa. Prin urmare, cooperarea dintre prestatorii de servicii online de partajare de conținut

[13] Cu toate acestea, această obligație nu împiedică organismele de gestiune colectivă să acorde prestatorilor de servicii online inovatori licențe individualizate, ceea ce reprezintă un element important pentru negocierile cu noii prestatori de servicii online de partajare de conținut.

și titularii de drepturi este esențială pentru a asigura eficacitatea articolului 17 alineatul (4) litera (b).

Conceptul de „informații relevante și necesare” ar trebui transpus de statele membre în conformitate cu prezentele orientări și cu obiectivele prevăzute la articolul 17. Ar trebui să se evalueze de la caz la caz dacă informațiile oferite de titularii de drepturi sunt deopotrivă „relevante” și „necesare”. Titularii de drepturi ar trebui, de asemenea, să aibă posibilitatea de a transmite respectivele informații prin intermediul unor terți autorizați de aceștia.

În contextul articolului 17 alineatul (4) litera (b), informațiile relevante și necesare ar trebui furnizate în prealabil.

Articolul 17 alineatul (4) litera (b) ar trebui pus în aplicare într-un mod neutru din punct de vedere tehnologic și adaptat exigențelor viitorului. Prin urmare, statele membre nu ar trebui să impună, în legislația lor națională de punere în aplicare, utilizarea unei soluții tehnologice și nici să impună prestatorilor de servicii soluții tehnologice specifice pentru a demonstra că au depus cele mai bune eforturi.

Prestatorii de servicii online de partajare de conținut trebuie să acționeze în conformitate cu cele mai ridicate standarde de diligență profesională din domeniu atunci când depun cele mai bune eforturi pentru a pune în aplicare soluții relevante menite să asigure indisponibilitatea conținutului neautorizat specific în privința căruia au fost oferite informațiile relevante și necesare. Astfel cum se subliniază în considerentul 66, atunci când se evaluează dacă un anumit prestator de servicii a depus cele mai bune eforturi, „la standarde ridicate de diligență profesională din domeniu, ar trebui să se aibă în vedere dacă prestatorul de servicii a luat toate măsurile care ar fi luate de un operator diligent pentru a atinge obiectivul de a preveni disponibilitatea operelor sau a altor obiecte protejate neautorizate pe site-ul său, ținând seama de cele mai bune practici din sector și de eficacitatea măsurilor luate în lumina tuturor factorilor și evoluțiilor relevante.”

Prin urmare, pentru a stabili dacă un prestator de servicii online de partajare de conținut a depus cele mai bune eforturi în conformitate cu cele mai ridicate standarde de diligență profesională din domeniu, este deosebit de relevant să se analizeze în orice moment practicile din sector existente pe piață. Aceasta include utilizarea tehnologiei sau a anumitor soluții tehnologice. Conform considerentului 66, „orice măsură luată de furnizorii de servicii ar trebui să fie eficientă în raport cu obiectivele urmărite”. Cu toate acestea, prestatorii de servicii online de partajare de conținut ar trebui să dispună în continuare de libertatea de a alege tehnologia sau soluția necesară pentru a respecta obligația de a depune cele mai bune eforturi în situația lor specifică.

Prezentele orientări nu urmăresc să recomande utilizarea niciunei tehnologii sau soluții specifice. Titularii de drepturi și prestatorii de servicii ar trebui să dispună de flexibilitate pentru a conveni asupra unor acorduri de cooperare reciproc avantajoase în vederea asigurării indisponibilității conținutului neautorizat. Este posibil ca aceste acorduri să evolueze în timp, în special dacă se bazează pe tehnologie. În principiu, utilizarea tehnologiei, cum ar fi recunoașterea conținutului, nu ar trebui să necesite în sine identificarea utilizatorilor care își

încarcă conținutul, ci ar trebui respectate, dacă este cazul, normele relevante privind protecția datelor, inclusiv principiile reducerii la minimum a datelor și ale limitării scopului.

În ceea ce privește practicile actuale de piață, dialogul cu părțile interesate desfășurat de Comisie a indicat că tehnologia de recunoaștere a conținutului este utilizată în mod curent în prezent pentru a gestiona utilizarea conținutului protejat prin dreptul de autor, cel puțin de către principalii prestatori de servicii online de partajare de conținut și în ceea ce privește anumite tipuri de conținut. Tehnologia de recunoaștere a conținutului bazată pe amprentarea digitală pare să fie utilizată pe scară largă de către principalii prestatori de servicii în ceea ce privește conținutul video și audio[14]. Cu toate acestea, această tehnologie specifică nu ar trebui considerată neapărat standardul pieței, în special pentru prestatorii de servicii mai mici.

În dialogul cu părțile interesate au fost menționate și alte tehnologii care permit identificarea conținutului neautorizat. Printre acestea se numără hashingul,[15] filigranarea,[16] utilizarea metadatelor[17], căutarea după cuvânt-cheie[18] sau o combinație de tehnologii diferite. Unii prestatori de servicii au dezvoltat soluții interne, în timp ce alții achiziționează serviciile unor terți. Prin urmare, în multe cazuri, este de așteptat ca prestatorii de servicii să se bazeze (sau să continue să se bazeze) pe diferite instrumente tehnologice pentru a respecta obligația care le revine în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (b).

Evaluarea cu scopul de a stabili dacă un prestator de servicii online de partajare de conținut a depus „cele mai bune eforturi” în temeiul literei (b) în ceea ce privește conținutul protejat specific în privința căruia au fost oferite în prealabil informațiile relevante și necesare ar trebui efectuată de la caz la caz, în conformitate cu principiul proporționalității prevăzut la articolul 17 alineatul (5) și cu respectarea articolului 17 alineatele (7)-(9). În practică, acest lucru înseamnă că nu ar trebui să se aștepte ca prestatorii de servicii online de partajare de conținut să aplice soluțiile cele mai costisitoare sau cele mai sofisticate dacă acest lucru ar fi disproporționat în cazul lor specific. Același lucru este valabil și în cazul conținutului marcat de către titularii de drepturi relevanți drept conținut a cărui disponibilitate le-ar putea cauza prejudicii semnificative, astfel cum se explică în secțiunea VI de mai jos. În plus, astfel cum se explică în considerentul 66, nu poate fi exclus ca, în unele cazuri, disponibilitatea

14 Această tehnologie funcționează pe baza amprentelor digitale ale operei unui titular de drepturi, care sunt verificate în raport cu conținutul încărcat de utilizatori în cadrul serviciului.

15 *Hashingul* este o tehnică prin care un fișier este transformat într-un lanț de cifre denumit „cod hash”. Acest cod *hash* permite identificarea unei încărcări de către un utilizator și, prin urmare, identificarea conținutului potențial neautorizat. Diferența față de amprentarea digitală este, conform anumitor opinii, că identificarea conținutului neautorizat, în special atunci când fișierul încărcat este identic cu opera care a fost supusă tehnicii de „hashing” (spre deosebire de amprentarea digitală care poate recunoaște chiar și diferențele).

16 *Filigranarea* este o soluție prin care fișierul original este „filigranat” și, prin urmare, poate fi recunoscut odată încărcat, pe baza acestui filigran care are valoare de semnătură.

17 Prin utilizarea *metadatelor* se poate verifica dacă o anumită operă a fost încărcată pe baza metadatelor legate de conținut, cum ar fi numele autorului, titlul operei.

18 *Căutarea după cuvânt-cheie* a fost menționată în special ca soluție pentru prestatorii de servicii mai mici care s-ar putea să nu dispună de mijloacele necesare pentru a utiliza tehnologii mai complexe și mai costisitoare. Aceasta este cea mai simplă tehnică prin care un serviciu caută manual pe propriul site denumiri, de exemplu, titlul unui anumit cântec/numele unui anumit interpret pentru a identifica potențialele conținuturi care încalcă dreptul de autor.

conținutului neautorizat să poată fi evitată numai în urma unei notificări din partea titularilor de drepturi[19]. Acest lucru poate fi proporțional, de exemplu, pentru conținutul în cazul căruia tehnologia nu este ușor accesibilă pe piață sau nu este dezvoltată într-un anumit moment.

Statele membre ar trebui să aibă în vedere următoarele elemente:

- Tipul, dimensiunea și audiența serviciului: este de așteptat ca prestatorii de servicii mai mari, cu un public semnificativ, să utilizeze soluții/tehnologii mai avansate decât alți prestatori de servicii cu un public și cu resurse limitate. Ar putea fi mai proporțional să se aștepte ca prestatorii de servicii mai mici să recurgă la soluții mai simple (cum ar fi metadatele sau căutarea după un cuvânt-cheie), cu condiția ca aceste soluții să nu ducă la blocarea excesivă a conținutului, contrar dispozițiilor de la alineatele (7) și (9).

- Disponibilitatea unor mijloace adecvate și eficace și costurile aferente ar trebui, de asemenea, să fie luate în considerare, de exemplu atunci când prestatorii de servicii cumpără soluții de la terțe părți/furnizori de tehnologie și atunci când acestea sunt dezvoltate intern, precum și costurile corespunzătoare analizei umane în contextul unor litigii (a se vedea secțiunea IV). Ar trebui să se ia în considerare, de asemenea, costul cumulativ al diferitelor soluții pe care un prestator de servicii ar putea fi nevoit să le pună în aplicare, precum și limitările tehnologiilor în funcție de tipul de conținut. De exemplu, pot fi necesare soluții diferite pentru diferite tipuri de conținut (de exemplu, este posibil ca tehnologiile de recunoaștere a conținutului pentru muzică să nu fie aceleași ca cele pentru imagini statice și să fie dezvoltate de diferiți furnizori de tehnologie). Costul cumulativ ar trebui, de asemenea, luat în considerare atunci când titularii de drepturi au dezvoltat ei înșiși soluții de protecție diferite prin care le impun prestatorilor de servicii să utilizeze programe informatice diferite (de exemplu, pentru diferite soluții de filigranare).

- Tipul de conținut încărcat de utilizatori: atunci când un serviciu pune la dispoziție diferite tipuri de conținut, acțiunile care urmează să fie întreprinse pot varia în funcție de faptul dacă conținutul este predominant pe site-ul său sau este mai puțin obișnuit, cu condiția îndeplinirii obligației de a depune cele mai bune eforturi. Este de așteptat ca prestatorii de servicii să utilizeze soluții mai complexe în ceea ce privește prima situație, în comparație cu cea de-a doua situație.

În cele din urmă, prestatorii de servicii online de partajare de conținut ar putea alege, pe baza amplorii conținutului disponibil în cadrul serviciilor lor, să pună la dispoziția diferiților titulari de drepturi instrumente diferite, atât timp cât soluțiile respective îi ajută să își îndeplinească obligația de a depune cele mai bune eforturi în sensul articolului 17 alineatul (4) litera (b).

Informațiile respective trebuie să fie exacte pentru a-i permite prestatorului de servicii online de partajare de conținut să ia măsuri**.** Informațiile care ar putea constitui informații

[19] Această situație se aplică indiferent dacă serviciul în cauză îndeplinește sau nu criteriile prevăzute la articolul 17 alineatul (6).

„relevante” vor varia în funcție de operele vizate și de circumstanțele legate de respectivele opere sau de alte obiecte protejate. Informațiile ar trebui să fie cel puțin exacte cu privire la dreptul de proprietate asupra operei sau obiectului respectiv. Informațiile care ar putea constitui informații „necesare” ar varia în funcție de soluțiile utilizate de către prestatorii de servicii. Acestea ar trebui să le permită prestatorilor de servicii să își aplice în mod eficace soluțiile tehnologice, atunci când recurg la astfel de soluții. De exemplu, atunci când se utilizează amprentarea digitală, titularilor de drepturi li se poate solicita să furnizeze o amprentă digitală a operei/obiectului specific sau un fișier care va fi amprentat chiar de către prestatorul de servicii, împreună cu informații privind dreptul de proprietate. Atunci când se utilizează soluții bazate pe metadate, informațiile furnizate pot consta, de exemplu, în titlul, autorul/producătorul, durata, data sau alte informații relevante și necesare care să le permită prestatorilor de servicii online de partajare de conținut să ia măsuri. În acest context, este important ca metadatele furnizate de titularii de drepturi să nu fie eliminate ulterior.

În același timp, dat fiind că este esențială cooperarea, conceptul de „informații necesare și relevante” presupune ca prestatorii de servicii să țină cont de natura și de calitatea informațiilor pe care titularii de drepturi le pot oferi în mod realist. În acest sens, titularii de drepturi și prestatorii de servicii online de partajare de conținut ar trebui încurajați să coopereze pentru a găsi cea mai bună modalitate de abordare a procesului de identificare a operelor.

Atunci când oferă informațiile relevante și necesare prestatorilor de servicii, titularii de drepturi pot alege să identifice conținutul specific care este protejat prin drept de autor și drepturi conexe, a cărui disponibilitate online neautorizată ar putea cauza prejudicii economice semnificative pentru aceștia. Marcarea prealabilă de către titularii de drepturi a unui astfel de conținut poate fi un factor care trebuie luat în considerare atunci când se evaluează dacă prestatorii de servicii online de partajare de conținut au depus cele mai bune eforturi pentru a asigura indisponibilitatea respectivului conținut, în conformitate cu garanțiile pentru utilizările legitime prevăzute la articolul 17 alineatul (7), astfel cum se explică în secțiunea VI de mai jos.

3. „NOTIFICARE ȘI OPRIREA ACCESULUI” ȘI „NOTIFICARE ȘI ELIMINARE” [ARTICOLUL 17 ALINEATUL (4) LITERA (c)]

Cea de a treia condiție prevăzută la articolul 17 alineatul (4) litera (c) este ca prestatorii de servicii online de partajare de conținut să răspundă pentru actele neautorizate de comunicare publică, inclusiv pentru punerea la dispoziția publicului, cu excepția cazului în care demonstrează că au acționat cu promptitudine, la primirea unei notificări suficient de justificate din partea titularilor de drepturi, pentru a opri accesul la operele sau alte obiecte protejate notificate sau pentru a le elimina de pe site-urile lor, și au depus cele mai bune eforturi pentru a preveni viitoare încărcări ale acestora, în conformitate cu articolul 17 alineatul (4) litera (b).

Acest sistem de „notificare și eliminare” și de „notificare și retragere definitivă” se aplică atunci când conținutul neautorizat a devenit disponibil pe site-urile prestatorilor de servicii online de partajare de conținut. În practică, principalele scenarii în care conținutul neautorizat poate deveni disponibil și necesită luarea unor măsuri în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (c) sunt următoarele:

(i) titularii de drepturi nu au oferit în prealabil prestatorilor de servicii online de partajare de conținut informațiile „relevante și necesare” în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (b) pentru a evita disponibilitatea conținutului neautorizat. Aceștia acționează *ex post*, odată ce un anumit conținut a devenit disponibil, pentru a solicita eliminarea și retragerea definitivă a acestuia pe baza informațiilor necesare și relevante din partea titularilor de drepturi; sau

(ii) prestatorii de servicii online de partajare de conținut au depus „cele mai bune eforturi” pentru a evita disponibilitatea conținutului neautorizat în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (b), dar, în ciuda acestor eforturi, conținutul neautorizat devine disponibil din motive obiective, de exemplu, atunci când unele conținuturi nu pot fi recunoscute din cauza limitărilor tehnologice inerente; sau

(iii) în anumite cazuri specifice, se poate aștepta ca prestatorii de servicii online de partajare de conținut să acționeze numai după ce titularii de drepturi au transmis o notificare, astfel cum se explică în considerentul 66.

„Cele mai bune eforturi” pe care prestatorii de servicii ar trebui să le depună pentru a preveni viitoarele încărcări ale operelor notificate ar trebui abordate în același mod ca și în cazul prevăzut la articolul 17 alineatul (4) litera (b), astfel cum se explică în subsecțiunea 2. Evaluarea cu scopul de a stabili dacă prestatorii de servicii au depus cele mai bune eforturi trebuie efectuată de la caz la caz și luând în considerare principiul proporționalității prevăzut la articolul 17 alineatul (5).

Statele membre ar trebui să aibă în vedere faptul că aplicarea articolului 17 nu ar trebui să conducă la nicio obligație generală de supraveghere, astfel cum se prevede la alineatul (8), și că utilizările legitime trebuie să fie protejate în conformitate cu alineatele (7) și (9), astfel cum se explică în secțiunea VI. Această dispoziție este deosebit de relevantă pentru aplicarea celei de a doua părți a literei (c), conform căreia prestatorii de servicii trebuie să depună cele mai bune eforturi pentru a preveni viitoare încărcări ale operelor notificate.

Ca și în cazul articolului 17 alineatul (4) litera (b), titularii de drepturi trebuie să ofere anumite informații înainte ca prestatorul de servicii online de partajare de conținut să poată lua măsuri.

Pentru punerea în aplicare a articolului 17 alineatul (4) litera (c), statele membre trebuie să diferențieze în mod clar tipul de informații pe care titularii de drepturi le oferă într-o „notificare suficient de justificată” pentru eliminarea conținutului [partea de „eliminare” prevăzută la litera (c)] de „informațiile relevante și necesare” pe care le oferă în scopul

prevenirii încărcărilor viitoare ale operelor notificate [partea de „retragere definitivă” prevăzută la litera (c), care face referire la litera (b)].

În ceea ce privește informațiile care trebuie oferite pentru respectarea obligației de eliminare în temeiul alineatului (4) litera (c) și, în special, cu privire la elementele care trebuie incluse într-o „notificare suficient de justificată”, Comisia le recomandă statelor membre să urmeze, în scopul punerii în aplicare, Recomandarea Comisiei privind măsuri de combatere eficace a conținutului ilegal online[20]. Punctele 6-8 din recomandare enumeră elementele care ar putea fi incluse în notificări. Notificările ar trebui să fie *suficient de precise și argumentate în mod corespunzător astfel încât să se dea* prestatorilor de servicii *posibilitatea de a lua o decizie avizată și cu toată diligența necesară cu privire la conținutul la care se referă notificarea, în special dacă respectivul conținut trebuie sau nu considerat conținut ilegal*. În special, în notificări ar trebui *să se explice motivele pentru care autorul notificării consideră că respectivul conținut este ilegal și să se indice clar locul în care se găsește conținutul respectiv*. Aceste informații specifice nu ar fi neapărat necesare în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (b), dar ar trebui să fie impuse ca regulă generală în contextul primului aspect de la articolul 17 alineatul (4) litera (c). Recomandarea prevede, de asemenea, posibilitatea ca autorii notificărilor să își includă, dacă doresc, datele de contact în notificări.

În ceea ce privește așa-numita obligație de „retragere definitivă”, articolul 17 alineatul (4) litera (c) a doua parte impune prestatorilor de servicii să depună cele mai bune eforturi pentru a evita viitoare încărcări ale operelor sau ale altor obiecte protejate notificate de către titularii de drepturi. Această dispoziție face trimitere la litera (b) de la același alineat, ceea ce înseamnă că, pentru ca prestatorii de servicii să poată depune cele mai bune eforturi pentru a evita viitoare încărcări în temeiul acestei dispoziții, titularii de drepturi trebuie să le ofere același tip de informații „relevante și necesare” ca în cazul prevăzut la litera (b). Aceasta înseamnă, de exemplu, că, în cazul în care un prestator de servicii utilizează tehnologii de amprentare digitală pentru a evita viitoare încărcări ale operelor notificate, nu ar fi suficientă doar primirea informațiilor incluse într-o notificare. În acest caz, pentru a permite prestatorilor de servicii să evite viitoare încărcări ale operelor notificate, titularii de drepturi ar trebui să furnizeze prestatorilor de servicii amprente digitale sau fișiere de conținut.

4. REGIMUL DE RĂSPUNDERE SPECIFIC PENTRU NOII PRESTATORI DE SERVICII [ARTICOLUL 17 ALINEATUL (6)]

Articolul 17 alineatul (6) prevede un regim de răspundere specific care presupune condiții diferite pentru întreprinderile „noi”, care activează în UE de mai puțin de 3 ani și care au o cifră de afaceri anuală mai mică de 10 milioane EUR.

[20] A se vedea Comunicarea Comisiei din 1 martie 2018, disponibilă la adresa: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0334&from=ES.

Pentru punerea în aplicare a articolului 17 alineatul (6), statele membre nu ar trebui să depășească condițiile stabilite în directivă și să aibă în vedere faptul că acest regim de răspundere mai puțin strict este menit să ia în considerare cazul specific al noilor întreprinderi care lucrează cu materiale încărcate de utilizatori pentru a dezvolta noi modele de afaceri, astfel cum se explică în considerentul 67.

În ceea ce privește cifra de afaceri anuală, articolul 4 din Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei are o relevanță majoră. Orientări mai detaliate privind modul de calculare a cifrei de afaceri, inclusiv în cazurile în care o întreprindere poate avea relații cu alte întreprinderi, sunt furnizate în *Manualul utilizatorului pentru definiția IMM-urilor*[21], elaborat de serviciile Comisiei.

Articolul 17 alineatul (6) prevede un sistem pe două niveluri, cu norme diferite care se aplică „noilor" prestatori de servicii, în funcție de audiența pe care o atrag. În special:

a) dacă acești „noi" prestatori de servicii au mai puțin de 5 milioane de vizitatori unici, aceștia trebuie să depună cele mai bune eforturi pentru a obține o autorizație [articolul 17 alineatul (4) litera (a)] și trebuie să respecte obligația de „notificare și eliminare" prevăzută la articolul 17 alineatul (4) litera (c) prima parte;

b) în cazul în care numărul de vizitatori unici ai acestor prestatori de servicii „noi" depășește 5 milioane, aceștia fac obiectul aceloraşi obligații de a depune cele mai bune eforturi pentru a obține o autorizație și de „notificare și eliminare" ca și prestatorii de servicii cu un public mai redus, dar trebuie să respecte, în plus, şi obligația de a evita viitoare încărcări ale operelor notificate în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (c) a doua parte (obligația de „retragere definitivă").

Pentru ambele categorii de prestatori de servicii, condiția depunerii celor mai bune eforturi pentru a asigura indisponibilitatea conținutului neautorizat, prevăzută la articolul 17 alineatul (4) litera (b), nu se aplică.

Factorul important de diferențiere între cele două categorii de prestatori de servicii este *numărul lunar de vizitatori unici*. Articolul 17 alineatul (6) prevede că numărul mediu lunar de vizitatori unici ai unor astfel de prestatori de servicii se calculează pe baza anului calendaristic precedent. Astfel cum se explică mai detaliat în considerentul 66, pentru acest calcul trebuie să se țină seama de vizitatorii din toate statele membre. Atunci când se calculează numărul de vizitatori unici, trebuie respectate normele privind protejarea confidențialității și a datelor.

Atunci când se evaluează dacă „noii" prestatori de servicii și-au respectat obligațiile care le revin de a evita răspunderea pentru actele neautorizate de comunicare publică, astfel cum s-a subliniat anterior, trebuie să se ia în considerare principiul proporționalității prevăzut la

[21] https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1.

articolul 17 alineatul (5)[22]. Aceasta înseamnă că așteptările ca „noii” prestatori de servicii să depună cele mai bune eforturi pentru a obține o autorizație pot fi diferite în funcție de situația lor specifică (astfel cum se explică în secțiunea III).

În ceea ce privește așteptările ca „noii” prestatori de servicii cu *peste* cinci milioane de vizitatori unici pe lună să depună cele mai bune eforturi *pentru a preveni viitoare încărcări ale operelor notificate*, acestea sunt mai mici decât în cazul prestatorilor de servicii care intră sub incidența articolului 17 alineatul (4). Ar fi proporțional ca aceștia să se bazeze pe soluții mai puțin complexe și mai puțin costisitoare.

Atunci când se aplică soluții pentru a preveni viitoare încărcări, trebuie respectate garanțiile pentru utilizatorii legitimi prevăzute la articolul 17 alineatele (7) și (9), astfel cum se menționează în secțiunea IV de mai jos, în special dacă „noii” prestatori de servicii aplică instrumente automatizate de recunoaștere a conținutului.

VI. GARANȚII PENTRU UTILIZĂRILE LEGITIME ALE CONȚINUTULUI [articolul 17 alineatul (7)] și MECANISMUL DE SOLUȚIONARE A PLÂNGERILOR ȘI A CĂILOR DE ATAC PENTRU UTILIZATORI [articolul 17 alineatul (9)]

La articolul 17 alineatele (7) și (9) se prevede că nicio acțiune întreprinsă împreună de prestatorii de servicii și de titularii de drepturi nu trebuie să conducă la indisponibilitatea conținutului care nu încalcă dreptul de autor sau drepturile conexe, inclusiv ca urmare a aplicării oricărei excepții sau limitări. O astfel de utilizare care nu încalcă dreptul de autor este adesea denumită „utilizare legitimă”. În plus, articolul 17 alineatul (7) prevede, de asemenea, că statele membre trebuie să se asigure că utilizatorii din fiecare stat membru se pot baza pe excepțiile sau limitările existente în ceea ce privește citatele, criticile, recenziile și utilizarea în scopuri de caricatură, parodiere sau pastișe atunci când încarcă și pun la dispoziție conținutul generat de utilizatori prin intermediul serviciilor online de partajare de conținut. Obligațiile prevăzute la articolul 17 alineatele (7) și (9) sunt deosebit de importante pentru aplicarea principiului „depunerii celor mai bune eforturi” în temeiul articolului 17 alineatul (4).

Statele membre ar trebui să transpună în mod explicit în dreptul intern textul articolului 17 alineatul (7) primul paragraf referitor la utilizările care nu încalcă dreptul de autor.

Statele membre au, de asemenea, obligația de a transpune în dreptul intern excepțiile obligatorii prevăzute la articolul 17 alineatul (7) al doilea paragraf care vizează utilizarea conținutului generat de utilizatori în cadrul serviciilor online de partajare de conținut pentru:

(a) citate, critici, recenzii;

[22] Articolul 17 alineatul (6) face trimitere la articolul 17 alineatul (4) care este menționat la articolul 17 alineatul (5).

(b) utilizarea în scopuri de caricatură, parodiere sau pastișe.

Excepțiile sau limitările prevăzute în Directiva 2001/29/CE au un caracter opțional și se adresează oricărui utilizator, iar în cazul citatelor, criticilor și recenziilor, acestea fac obiectul unor condiții specifice. În schimb, excepțiile și limitările specifice prevăzute la articolul 17 alineatul (7) sunt obligatorii pentru statele membre, se aplică în mod specific numai mediului online și tuturor utilizatorilor atunci când încarcă și pun la dispoziție conținut generat de utilizatori în cadrul serviciilor online de partajare de conținut și nu există condiții suplimentare pentru aplicarea acestora.

Este important să se țină seama de faptul că, având în vedere diferitele drepturi fundamentale care sunt în joc, legiuitorul Uniunii a ales să impună obligativitatea acestor excepții sau limitări specifice. Considerentul 70 explică faptul că a permite utilizatorilor să încarce și să pună la dispoziție conținutul generat de aceștia în scopul excepțiilor sau limitărilor prevăzute la articolul 17 alineatul (7) este deosebit de important pentru „a se asigura un echilibru între drepturile fundamentale prevăzute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare «Carta»), în special între libertatea de exprimare și libertatea expresiei artistice, pe de o parte, și dreptul la proprietate, inclusiv la proprietatea intelectuală, pe de altă parte".

(i) <u>Utilizări legitime în temeiul articolului 17 alineatele (7) și (9)</u>

Utilizările legitime care nu încalcă dreptul de autor sau drepturile conexe pot include (a) utilizările în temeiul excepțiilor și limitărilor, (b) utilizările de către cei care dețin sau au obținut drepturi asupra conținutului pe care îl încarcă sau utilizările care fac obiectul autorizației în temeiul articolului 17 alineatul (2) și (c) utilizările unui conținut care nu face obiectul dreptului de autor sau al drepturilor conexe, în special operele aparținând domeniului public sau, de exemplu, un conținut în cazul căruia pragul de originalitate sau orice altă cerință referitoare la pragul de protecție nu este respectată.

În ceea ce privește utilizările în temeiul excepțiilor și limitărilor, excepțiile menționate anterior, prevăzute la articolul 17 alineatul (7), ar trebui interpretate ca noțiuni autonome ale dreptului UE și ar trebui luate în considerare în contextul specific al acestei dispoziții[23]. Statele membre care au pus deja în aplicare aceste excepții în temeiul Directivei 2001/29/CE ar trebui să își revizuiască legislația națională și, dacă este necesar, să o modifice pentru a se asigura că respectă articolul 17 alineatul (7), în special în ceea ce privește mediul online. Statele membre al căror drept nu prevede astfel de excepții sau limitări vor trebui să le transpună cel puțin pentru utilizările care intră sub incidența articolului 17.

[23] A se vedea Hotărârea în cauza C-201/13, Deckmyn, punctul 14 …. *termenii unei dispoziții de drept al Uniunii care nu fac nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre pentru a stabili sensul și domeniul de aplicare ale acesteia trebuie, în mod normal, să primească în întreaga Uniune Europeană o interpretare autonomă și uniformă, care trebuie stabilită ținând cont de contextul prevederii și de obiectivul urmărit de reglementarea în cauză (Hotărârea Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, punctul 32 și jurisprudența citată).*

În ceea ce privește noțiunile de citate și parodiere, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a indicat că, având în vedere lipsa din cuprinsul Directivei 2001/29/CE a oricărei definiții a acestor noțiuni, determinarea înțelesului și a conținutului acestor termeni trebuie să fie făcută în conformitate cu sensul obișnuit al acestora în limbajul curent, ținând seama și de contextul în care sunt utilizate și de obiectivele urmărite de reglementarea din care fac parte[24]. Aceeași abordare poate fi aplicată noțiunilor de pastișă, critici și recenzii, care nu sunt definite la articolul 17 alineatul (7).

Statele membre ar trebui să pună în aplicare sau să adapteze excepțiile și limitările obligatorii prevăzute la articolul 17 alineatul (7) într-un mod care să le permită să fie aplicate în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale[25] și să asigure eficacitatea acestora în conformitate cu jurisprudența CJUE[26].

Trimiterea la utilizările legitime prevăzute la articolul 17 alineatele (7) și (9) ar trebui să acopere, de asemenea, utilizările care pot intra sub incidența altor excepții și limitări prevăzute în Directiva 2001/29/CE, care sunt opționale pentru statele membre. Aceste excepții și limitări vor fi aplicabile în contextul articolului 17 în cazul în care statele membre le-au transpus în dreptul intern. Cele mai relevante dintre aceste excepții și limitări opționale ar putea fi, de exemplu, utilizarea accidentală[27] și utilizarea operelor, cum ar fi lucrări de arhitectură sau sculptură, destinate amplasării permanente în locuri publice[28].

Alte utilizări legitime în sensul articolului 17 alineatul (7) includ utilizările autorizate. Acestea sunt utilizări în care o persoană care încarcă un conținut are toate drepturile relevante asupra conținutului încărcat, fie pentru că respectiva persoană a creat conținutul încărcat, iar acesta nu include conținut de la părți terțe, fie pentru că a obținut toate autorizațiile necesare de la titularii de drepturi. Acestea din urmă ar acoperi, de exemplu, încărcările efectuate de către utilizatori profesioniști, cum ar fi organismele de radiodifuziune, atunci când aceștia au obținut toate drepturile necesare.

În final, conceptul de „utilizări legitime” include, de asemenea, utilizările conținutului care nu intră sub incidența dreptului de autor sau a drepturilor conexe, în special operele aparținând domeniului public, care sunt opere al căror termen de protecție a expirat și, prin urmare, nu mai sunt protejate prin dreptul de autor și materiale care nu îndeplinesc criteriile de protecție având în vedere jurisprudența CJUE[29].

(ii) Aplicarea articolului 17 alineatul (4) în conformitate cu articolul 17 alineatele (7) și (9)

[24] C-476/17, Pelham, punctul 70, și C-201/13, Deckmyn, punctul 19.
[25] De exemplu, C-516/17, Spiegel Online, punctul 52; C-314/12 UPC Telekabel Wien, punctul 46.
[26] De exemplu, C-145/10, Eva Painer, punctul 133; C-117/13, Darmstadt, punctul 43.
[27] Articolul 5 alineatul (3) litera (i) din Directiva 2001/29/CE.
[28] Articolul 5 alineatul (3) litera (h) din Directiva 2001/29/CE. Comisia a recomandat în mod specific statelor membre să transpună această excepție în comunicarea sa intitulată *Pentru o economie europeană bazată pe drepturile de autor și caracterizată de echitate, eficiență și competitivitate pe piața unică digitală,* COM(2016)592.
[29] C-469/17, Funke Medien, punctele 18-20.

Articolul 17 alineatul (7), conform căruia cooperarea dintre titularii de drepturi și prestatorii de servicii nu trebuie să conducă la împiedicarea disponibilității conținutului legitim, trebuie interpretat împreună cu dispozițiile privind „depunerea celor mai bune eforturi” prevăzute la articolul 17 alineatul (4), dat fiind că, în acest context, cooperarea are ca obiect conținutul pentru care nu a fost acordată nicio autorizație. Necesitatea ca prestatorii de servicii și titularii de drepturi să respecte utilizările legitime ar trebui să fie luată în considerare atunci când se evaluează dacă un prestator de servicii a depus „cele mai bune eforturi” în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (b) și al celei de a doua părți a literei (c), indiferent de soluția sau de tehnologia specifică aplicată în cadrul serviciului.

Mecanismul de soluționare a plângerilor și a căilor de atac prevăzut la articolul 17 alineatul (9) (a se vedea secțiunea de mai jos) se aplică în plus față de obligațiile prevăzute la articolul 17 alineatul (7). Prin urmare, nu ar fi suficient ca transpunerea și aplicarea articolului 17 alineatul (7) să restabilească *ex post* conținutul legitim în temeiul articolului 17 alineatul (9), după ce acesta a fost eliminat sau accesul la acesta a fost oprit.

Aplicarea obligației de rezultat prevăzute la articolul 17 alineatul (7) este deosebit de relevantă atunci când prestatorii de servicii utilizează tehnologia de recunoaștere automată a conținutului în temeiul articolului 17 alineatul (4). În stadiul actual al tehnologiei, nicio tehnologie nu poate evalua, în conformitate cu standardul impus de lege, dacă un conținut pe care un utilizator dorește să îl încarce încalcă dreptul de autor sau este o utilizare legitimă. Cu toate acestea, tehnologia de recunoaștere a conținutului poate identifica conținuturi protejate prin drept de autor specifice în privința cărora titularii de drepturi au oferit prestatorilor de servicii informații relevante și necesare.

Prin urmare, pentru a asigura respectarea în practică a articolului 17 alineatul (7) și pentru a nu afecta utilizările legitime, inclusiv utilizările care fac obiectul excepțiilor și limitărilor, atunci când un material încărcat corespunde unui fișier specific furnizat de titularii de drepturi, blocarea automată, și anume împiedicarea încărcării prin utilizarea tehnologiei, ar trebui, în principiu, să se limiteze la materialele care încalcă în mod vădit dreptul de autor.

După cum se indică mai în detaliu în continuare, alte materiale încărcate, care nu încalcă în mod vădit dreptul de autor, ar trebui, în principiu, să poată fi publicate online și ar putea face obiectul unei analize umane *ex post* atunci când titularii de drepturi se opun publicării prin trimiterea unei notificări.

Această abordare, conform căreia prestatorii de servicii ar trebui să stabilească, în momentul încărcării, dacă un conținut încalcă sau nu în mod vădit dreptul de autor, reprezintă un standard practic rezonabil pentru a stabili dacă un material încărcat ar trebui blocat sau ar trebui pus la dispoziție online și pentru a asigura respectarea articolului 17 alineatul (7), ținând seama de limitările tehnologice existente. Identificarea unui conținut care încalcă în mod vădit dreptul de autor și a altor conținuturi prin mijloace automatizate nu reprezintă o evaluare juridică a legitimității unui material încărcat, nici a faptului că acesta face obiectul unei excepții. Prin urmare, criteriile aplicate pentru a face această distincție nu ar trebui să aibă un impact asupra eforturilor pe care prestatorii de servicii trebuie să le depună pentru a obține o autorizație în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (a).

***

În practică, atunci când aplică instrumente de recunoaștere a conținutului, prestatorii de servicii ar trebui să țină seama de informațiile oferite de titularii de drepturi în privința conținutului lor specific, pentru a stabili dacă respectivul conținut încărcat încalcă sau nu în mod vădit dreptul de autor[30]. În același timp, titularii de drepturi ar trebui să țină seama de utilizările legitime atunci când transmit instrucțiuni prestatorilor de servicii. Nu ar trebui să se considere că un conținut în privința căruia titularii de drepturi nu au transmis prestatorului de servicii online de partajare de conținut instrucțiuni de blocare încalcă în mod vădit dreptul de autor.

Criteriile relevante pentru identificarea în practică a unor materiale încărcate care încalcă în mod vădit dreptul de autor ar putea include lungimea/dimensiunea conținutului identificat utilizat pentru încărcare, proporția conținutului corespondent/identificat în raport cu întregul material încărcat (de exemplu, în cazul în care conținutul corespondent este utilizat în mod izolat sau în combinație cu alt conținut) și gradul de modificare al operei (de exemplu, dacă materialul încărcat corespunde doar parțial conținutului identificat deoarece a fost modificat de utilizator). Aceste criterii ar putea fi aplicate ținând seama de tipul de conținut, de modelul de afaceri[31], precum și de riscul generării unor prejudicii economice semnificative pentru titularii de drepturi.

Corespondențele exacte cu opere întregi sau cu părți semnificative dintr-o operă ar trebui, în mod normal, să fie considerate ca încălcând în mod vădit dreptul de autor (de exemplu, atunci când înregistrarea unei întregi compoziții muzicale este utilizată ca fundal într-un material video creat de utilizator). Acesta ar fi, de asemenea, cazul unei opere originale încărcate care a fost pur și simplu modificată/distorsionată din punct de vedere tehnic pentru a se evita identificarea acesteia (de exemplu, în cazul adăugării unui cadru exterior la imagine sau al rotirii acesteia cu 180°).

Pe de altă parte, un material încărcat care corespunde doar parțial cu informațiile oferite de titularii de drepturi, deoarece utilizatorul a modificat în mod semnificativ opera în mod creativ, de exemplu, prin adăugarea unor elemente la o imagine pentru a crea o „memă”, nu ar încălca, în general, în mod vădit dreptul de autor (acest exemplu poate intra sub incidența excepției privind parodierea).

Un alt exemplu de materiale încărcate care, în general, nu ar trebui să fie considerate ca încălcând în mod vădit dreptul de autor este cel al extraselor scurte care reprezintă o mică

[30] Această abordare ia în considerare practicile de piață actuale în ceea ce privește cooperarea între titularii de drepturi și prestatorii de servicii. De exemplu, atunci când titularii de drepturi furnizează prestatorilor de servicii o amprentă digitală sau un fișier cu informații relevante privind drepturile pentru conținutul lor specific, aceștia oferă, de asemenea, prestatorilor de servicii instrucțiuni cu privire la blocarea sau la momentul blocării conținutului respectiv, dacă acesta este recunoscut printre materialele încărcate de utilizatori, ținând seama de diferitele caracteristici ale conținutului încărcat. Dialogul cu părțile interesate a arătat că, în prezent, titularii de drepturi pot oferi prestatorilor de servicii instrucțiuni pentru aplicarea anumitor marje de toleranță care să permită punerea la dispoziție a unor conținuturi neautorizate, de exemplu, extrase din filme de scurtă durată.

[31] De exemplu, un număr foarte mare de extrase foarte scurte încărcate în cadrul unui serviciu ar putea cauza prejudicii semnificative titularilor de drepturi atunci când sunt luate în considerare împreună, într-o formă agregată. Există servicii care și-au structurat modelul de afaceri prin utilizarea pe scară largă a unui conținut scurt, de exemplu, extrase cu o durată foarte scurtă din opere muzicale.

parte din întreaga operă identificată de titularii de drepturi (o astfel de utilizare poate face obiectul excepției privind citatele). Acesta ar putea fi cazul unui material video generat de utilizatori, care include un extras dintr-un film de lung metraj sau un extras dintr-o compoziție muzicală[32]. Durata unui extras nu este, în sine, un criteriu juridic pentru a stabili dacă o utilizare este legitimă. Cu toate acestea, alături de contextul utilizării, aceasta reprezintă o indicație relevantă a faptului că un anumit material încărcat poate face obiectul uneia dintre excepțiile prevăzute în dreptul UE. În conformitate cu jurisprudența CJUE[33], statelor membre le revine responsabilitatea de a garanta eficacitatea excepțiilor și de a permite respectarea scopului acestora, pentru a garanta un echilibru just între drepturile și interesele diferitelor categorii de titulari de drepturi și de utilizatori ai obiectelor protejate. Concluzia este că interpretarea articolului 17 trebuie să permită garantarea eficacității excepțiilor și respectarea scopului acestora, având în vedere că o astfel de cerință are o importanță deosebită în situațiile în care aceste excepții urmăresc să asigure respectarea libertăților fundamentale.

Pot exista, de asemenea, cazuri mai complexe în care ar putea fi necesar să se ia în considerare criterii suplimentare sau o combinație de criterii (pe lângă lungimea unui extras utilizat și faptul că a fost transformat sau nu), în funcție de conținut și de situație. Cooperarea dintre prestatorii de servicii și titularii de drepturi, precum și feedbackul primit de la utilizatori vor fi esențiale pentru ajustarea progresivă a aplicării acestui mecanism.

În special, prestatorii de servicii ar trebui să acorde o atenție deosebită îndeplinirii obligațiilor de a depune cele mai bune eforturi înainte de încărcarea unui conținut care ar putea cauza prejudicii economice semnificative titularilor de drepturi (a se vedea secțiunea V punctul 2 de mai sus). Acest lucru poate include efectuarea unei analize umane rapide *ex ante* de către prestatorii de servicii online de partajare de conținut, atunci când aceasta este proporțională, posibilă și fezabilă, a materialelor încărcate care includ un astfel de conținut marcat, identificat cu ajutorul unui instrument automatizat de recunoaștere a conținutului. Această situație s-ar aplica conținuturilor deosebit de sensibile la factorul „timp” (de exemplu, compoziții muzicale sau filme difuzate înainte de lansarea oficială sau selecții video ale unor evenimente sportive difuzate recent[34].

Pentru a asigura echilibrul just între diferitele drepturi fundamentale în cauză, și anume libertatea de exprimare a utilizatorilor, dreptul de proprietate intelectuală al titularilor de drepturi și dreptul prestatorilor de a desfășura o activitate comercială, această atenție sporită acordată conținuturilor marcate ar trebui să se limiteze la cazurile care prezintă un risc ridicat de generare a unor prejudicii economice semnificative, care ar trebui să fie justificate în mod corespunzător de către titularii de drepturi. Acest mecanism nu ar trebui să conducă la o sarcină disproporționată pentru prestatorii de servicii și nici la o obligație generală de supraveghere. Cu toate că noțiunea de „obligație generală de supraveghere” nu este definită la articolul 17 alineatul (8), aceasta este exprimată în aceiași termeni ca la articolul 15 din Directiva 2000/31/CE. Cu toate acestea, atunci când se aplică articolul 17 alineatul (8) primul paragraf, ar trebui să se țină seama de contextul, sistemul și obiectivul prevăzute la

[32] Cum ar fi un material video generat de utilizatori „10 best movie moments of the year” (Cele mai bune 10 momente din filme ale anului).

[33] C-516/17, Spiegel Online.

[34] Și alte tipuri de conținut pot fi sensibile la factorul „timp”.

articolul 17, precum și de rolul special al prestatorilor de servicii online de partajare de conținut prevăzut la această dispoziție.

Nu ar trebui să fie necesară o analiză umană *ex ante* a conținuturilor care nu mai sunt sensibile la factorul „timp”[35]. Prestatorii de servicii care decid să includă o analiză umană rapidă *ex ante* în cadrul mecanismului lor de asigurare a conformității ar trebui să integreze mecanisme de atenuare a riscurilor de utilizare abuzivă.

În urma unei analize umane *ex ante*, prestatorul de servicii poate bloca conținutul încărcat sau îl poate pune la dispoziție. Titularii de drepturi și utilizatorii ar trebui să fie informați cu privire la rezultatul analizei. În cazul în care conținutul este blocat, utilizatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a contesta blocarea acestuia prin intermediul mecanismului de soluționare a căilor de atac.

***

În cazul în care materiale care încalcă în mod vădit dreptul de autor sunt identificate și blocate (adică, nu sunt încărcate), utilizatorii ar trebui să fie informați în acest sens fără întârzieri nejustificate și ar trebui să poată contesta blocarea prin intermediul mecanismului de soluționare a căilor de atac prevăzut la articolul 17 alineatul (9) (a se vedea în continuare), indicând motivele solicitării lor.

Conținuturile care nu încalcă în mod vădit dreptul de autor ar trebui să devină disponibile online la încărcare, cu excepția celor marcate de către titularii de drepturi (atunci când acestea fac obiectul unei analize umane rapide *ex ante*). Prestatorii de servicii ar trebui să informeze titularii de drepturi, fără întârzieri nejustificate, cu privire la publicarea online a conținuturilor respective. În cazul în care titularii de drepturi se opun, prestatorii de servicii ar trebui să efectueze o analiză umană rapidă *ex post* pentru a lua rapid o decizie dacă să lase în continuare conținuturile respective disponibile online sau să le elimine. Titularii de drepturi ar trebui să își exercite dreptul la opoziție prin transmiterea unei notificări. Informațiile oferite *ex ante* de către titularii de drepturi ar trebui să fie luate în considerare atunci când se evaluează dacă notificarea este motivată corespunzător.

Analiza umană *ex post* ar trebui să permită prestatorului de servicii online de partajare de conținut să ia o decizie pe baza argumentelor prezentate atât de titularii de drepturi, cât și de utilizatori. Conținutul ar trebui să fie în continuare disponibil online în timpul analizei umane.

În cazul în care, în urma analizei umane *ex post*, pe baza argumentelor oferite de titularii de drepturi și de utilizatori, prestatorul de servicii online de partajare de conținut decide în cele din urmă să oprească accesul la conținutul încărcat sau să îl elimine, acesta ar trebui să informeze utilizatorul și titularii de drepturi relevanți cât mai curând posibil cu privire la rezultatul analizei. Utilizatorul ar trebui să poată recurge la mecanismul extrajudiciar de soluționare a litigiilor prevăzut la articolul 17 alineatul (9).

În cazul în care conținutul rămâne disponibil online, titularii de drepturi pot trimite ulterior o altă notificare dacă apar elemente sau circumstanțe noi care să justifice o nouă evaluare.

[35] De exemplu, în cazul unui meci de fotbal, sensibilitatea poate fi o chestiune de zile.

Ar trebui să se considere că prestatorii de servicii online de partajare de conținut și-au îndeplinit, până la proba contrarie, obligațiile de a depune cele mai bune eforturi, astfel cum sunt prevăzute la articolul 17 alineatul (4) literele (b) și (c) în lumina articolului 17 alineatul (7), dacă au acționat cu diligență în ceea ce privește conținutul care nu încalcă în mod vădit dreptul de autor conform abordării descrise în prezentele orientări, luând în considerare informațiile relevante oferite de titularii de drepturi. În schimb, ar trebui să se considere că aceștia nu și-au îndeplinit, până la proba contrarie, obligațiile de a depune cele mai bune eforturi, astfel cum sunt prevăzute la articolul 17 alineatul (7), și sunt considerați răspunzători pentru încălcarea dreptului de autor în cazul în care au pus la dispoziție conținut încărcat, fără a ține seama de informațiile oferite de titularii de drepturi, inclusiv – în ceea ce privește conținutul care nu încalcă în mod vădit dreptul de autor – informațiile privind conținutul marcat, astfel cum se menționează în secțiunea V punctul 2 de mai sus.

Rapoartele periodice privind conținutul blocat ca urmare a aplicării instrumentelor automatizate pentru a da curs cererilor titularilor de drepturi[36] le-ar permite statelor membre să monitorizeze dacă articolul 17, în special articolul 17 alineatele (8) și (9), a fost aplicat în mod corespunzător. Aceste rapoarte le-ar permite, de asemenea, reprezentanților utilizatorilor să monitorizeze și să conteste aplicarea parametrilor definiți de prestatorii de servicii în cooperare cu titularii de drepturi pentru a identifica abuzurile sistematice. În acest sens, aceștia s-ar putea baza, de exemplu, pe numărul și tipul de conținuturi blocate și pe plângerile depuse de utilizatori.

Mecanismul descris în prezentele orientări nu ar trebui să împiedice posibila utilizare a tehnologiei pentru elaborarea de rapoarte și acordarea de remunerații pentru utilizarea conținuturilor autorizate în condițiile contractuale convenite de titularii de drepturi și de prestatorii de servicii.

(iii) Mecanismul de soluționare a plângerilor și a căilor de atac prevăzut la articolul 17 alineatul (9)

Articolul 17 alineatul (9) impune statelor membre să prevadă un mecanism de soluționare a plângerilor și a căilor de atac pe care prestatorii de servicii trebuie să îl pună la dispoziția utilizatorilor în cazul unor litigii cu privire la blocarea sau eliminarea conținuturilor lor. În cadrul acestui mecanism, deciziile de oprire a accesului sau de eliminare a unor conținuturi încărcate trebuie să facă obiectul unei analize umane pentru a stabili dacă utilizarea este sau nu legitimă și dacă acestea ar trebui restabilite sau nu. Această dispoziție le impune, de asemenea, statelor membre să se asigure că sunt disponibile mecanisme privind căi de atac extrajudiciare în vederea soluționării acestor litigii.

Statele membre ar trebui să stabilească norme privind mecanismul de soluționare a plângerilor și a căilor de atac. Utilizatorii trebuie să aibă posibilitatea de a contesta deciziile prestatorilor de servicii de a bloca sau de a elimina materialele pe care le-au încărcat. Această

[36] Conform abordării propuse de Comisie în propunerea sa de regulament referitor la Actul legislativ privind serviciile digitale.

posibilitate de contestare se poate aplica în cazul conținuturilor care încalcă în mod vădit dreptul de autor și care au fost blocate ca urmare a aplicării articolului 17 alineatul (4) litera (b) în conformitate cu articolul 17 alineatul (7), precum și în cazul conținuturilor eliminate *ex post* în urma unei notificări motivate corespunzător, transmise de titularii de drepturi în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (c). Conținuturile respective ar trebui să fie retrase definitiv pe parcursul analizei umane efectuate în cadrul mecanismului de soluționare a căilor de atac, cu excepția cazului specific menționat anterior al conținuturilor care nu încalcă în mod vădit dreptul de autor, prevăzute la articolul 17 alineatul (7).

În conformitate cu cerința prevăzută la articolul 17 alineatul (9) ca plângerile utilizatorilor să fie prelucrate fără întârzieri nejustificate, statele membre ar trebui să le impună, ca regulă generală, prestatorilor de servicii online de partajare de conținut și titularilor de drepturi obligația de a reacționa la plângerile utilizatorilor într-un interval de timp rezonabil de scurt pentru a asigura funcționarea rapidă a mecanismului. Cu toate că la articolul 17 alineatul (9) nu sunt prevăzute termene specifice pentru prelucrarea plângerilor utilizatorilor, acestea ar trebui prelucrate cu promptitudine pentru a nu aduce atingere dreptului fundamental la libertatea de exprimare. În practică, pot fi necesare termene diferite, în funcție de specificul și de complexitatea fiecărui caz. În cazul în care titularii de drepturi nu reacționează într-un interval de timp rezonabil, prestatorii de servicii online de partajare de conținut ar trebui să decidă, fără contribuția titularilor de drepturi, dacă conținutul care a fost blocat sau eliminat ar trebui să fie pus la dispoziție sau restabilit online.

Directiva impune statelor membre să prevadă obligația ca titularii de drepturi să își motiveze în mod corespunzător cererile privind oprirea accesului la opere sau eliminarea acestora, în cadrul procedurii de soluționare a plângerilor și a căilor de atac [spre deosebire de articolul 17 alineatul (4) litera (b) sau (c)]. Aceasta înseamnă că nu va fi suficient ca titularii de drepturi să retransmită aceleași informații ca cele prezentate în temeiul articolului 17 alineatul (4) litera (b) sau (c). Aceștia ar trebui să motiveze faptul că materialele încărcate specifice încălcă dreptul de autor; în caz contrar, dacă nu ar fi necesară o motivare suplimentară, mecanismul de soluționare a plângerilor și a căilor de atac ar fi lipsit de orice efect util.

Pentru ca mecanismul de soluționare a căilor de atac să rămână eficace și rapid, ar trebui să fie simplu de utilizat și gratuit pentru utilizatori. Statele membre ar putea recomanda prestatorilor de servicii online de partajare de conținut să pună la dispoziția utilizatorilor formulare online ușor de completat și de transmis în cadrul sistemului de soluționare a căilor de atac. Prestatorii de servicii online de partajare de conținut (cel puțin prestatorii mari) ar putea permite, de asemenea, ca schimburile între utilizatori și titularii de drepturi să se efectueze în cadrul sistemului lor de soluționare a căilor de atac și să nu necesite utilizarea unor resurse externe (cum ar fi e-mailurile). Acest lucru ar asigura o mai mare rapiditate a mecanismului. Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul mecanismului de soluționare a căilor de atac trebuie efectuată în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679.

În cazul în care decizia finală a prestatorilor de servicii referitoare la conținutul blocat este ca acesta să rămână indisponibil, utilizatorii trebuie să aibă posibilitatea de a contesta respectiva decizie prin intermediul mecanismului imparțial de soluționare extrajudiciară a litigiilor pe care statele membre trebuie să îl pună la dispoziție. Mecanismul de soluționare extrajudiciară a litigiilor poate fi unul existent, dar cu expertiză relevantă în soluționarea litigiilor privind

dreptul de autor. Acesta ar trebui să fie, de asemenea, ușor de utilizat și să nu implice costuri pentru utilizatori.

Statele membre trebuie să prevadă în dreptul intern obligația ca prestatorii de servicii online de partajare de conținut să își informeze utilizatorii în termenele și condițiile lor că au posibilitatea să utilizeze opere și alte obiecte protejate în temeiul excepțiilor sau limitărilor privind dreptul de autor și drepturile conexe prevăzute în dreptul Uniunii.

Statele membre ar putea formula recomandări cu privire la modul în care prestatorii de servicii pot crește gradul de conștientizare al utilizatorilor cu privire la utilizările legitime, astfel cum se prevede la articolul 17 alineatul (9). De exemplu, prestatorii de servicii ar putea furniza informații accesibile și concise cu privire la excepțiile pentru utilizatori, care să conțină cel puțin informații privind excepțiile obligatorii prevăzute la articolul 17. Pe lângă furnizarea acestor informații în termenele și condițiile generale ale prestatorilor de servicii, aceste informații ar putea fi furnizate în cadrul mecanismului de soluționare a căilor de atac pentru a crește gradul de conștientizare al utilizatorilor cu privire la posibilele excepții sau limitări care pot fi aplicate.

VII. TRANSPARENȚA PRESTATORILOR DE SERVICII ONLINE DE PARTAJARE DE CONȚINUT – INFORMAREA TITULARILOR DE DREPTURI [ARTICOLUL 17 ALINEATUL (8)]

Articolul 17 alineatul (8) impune prestatorilor de servicii online de partajare de conținut obligația de a prezenta titularilor de drepturi, la cererea acestora, informații adecvate cu privire la măsurile luate în contextul cooperării cu titularii de drepturi. Acestea includ:

(a) informații adecvate privind funcționarea instrumentelor pe care le aplică pentru a asigura indisponibilitatea conținutului neautorizat în temeiul articolului 17 alineatul (4); și

(b) în cazul în care sunt încheiate contacte de licență între prestatorii de servicii și titularii de drepturi, informații cu privire la utilizarea conținutului care face obiectul contractelor.

Pentru punerea în aplicare a acestei dispoziții, statele membre sunt încurajate să ofere indicații prestatorilor de servicii cu privire la tipul de informații pe care aceștia trebuie să le prezinte, ținând seama de obligația de a respecta dispozițiile de la articolul 17 alineatul (7), alineatul (8) primul paragraf și alineatul (9).

Informațiile prezentate ar trebui să fie suficient de specifice pentru a oferi transparență titularilor de drepturi în ceea ce privește funcționarea instrumentelor menite să evite conținutul neautorizat în temeiul alineatului (4), respectând în același timp necesitatea de a se asigura că nu există nicio obligație generală de supraveghere. Astfel de informații ar putea include, de exemplu, o descriere a tipului de tehnologii (dacă este cazul) sau a altor mijloace utilizate de prestatorii de servicii, informații privind furnizorii de tehnologie terți ale căror servicii le pot utiliza, nivelul mediu de eficiență al acestor instrumente, orice modificare a instrumentelor/serviciilor utilizate (cum ar fi posibile actualizări sau modificări în ceea ce privește utilizarea serviciilor unor terți). Prestatorii de servicii nu ar trebui să fie obligați să

prezinte informații specifice care ar contraveni necesității de a păstra secrete de afaceri, cum ar fi caracteristicile detaliate ale software-ului utilizat, care poate fi brevetat.

Atunci când se acordă autorizații, prestatorii de servicii online de partajare de conținut au obligația de a prezenta titularilor de drepturi, la cererea acestora, informații adecvate privind utilizarea conținutului care face obiectul contractelor încheiate. Pentru a respecta această obligație, statele membre ar trebui să le impună prestatorilor de servicii să prezinte informații suficient de specifice pentru a atinge obiectivul de transparență față de titularii de drepturi, astfel cum se precizează în considerentul 68. Aceste informații ar trebui să includă date privind exploatarea operelor titularilor de drepturi și veniturile generate de prestatorii de servicii. În același timp, statele membre ar trebui să țină seama de faptul că, în conformitate cu același considerent, prestatorii de servicii nu sunt obligați să furnizeze informații detaliate și individualizate cu privire la fiecare operă. Cu toate acestea, prestatorii de servicii și titularii de drepturi sunt liberi să convină asupra unor termeni de raportare mai specifici și mai detaliați în cadrul negocierilor lor contractuale. Raportarea periodică și exactă cu privire la utilizarea operelor și a obiectelor protejate care fac obiectul unui contract de licență este importantă pentru a asigura remunerația echitabilă a titularilor de drepturi.

În vederea creșterii eficienței raportării și a facilitării prelucrării informațiilor raportate, statele membre pot încuraja prestatorii de servicii să urmeze bune practici și standarde din domeniu privind formatele de raportare, chiar dacă acestea nu sunt impuse de directivă.

În final, ar trebui precizat că articolul 17 din Directiva 2014/26/UE prevede mai multe cerințe mai specifice privind raportarea. Aceste cerințe se aplică prestatorilor de servicii online de partajare de conținut în legătură cu organismele de gestiune colectivă.